

Siyaset ve Edebiyat Adamları

MAKEDONYA ahalsinin bugünkü fe-ci vaziyeti bir istihlâs mücadelesine girişmemizi bir vazife kılmaktadır. Eski Türk idaresi altında binlerce ve binlerce Makedonyalılar istiklâl ve hürriyet uğrunda hayatlarını feda ettiler. Balkan Harbi'nden sonra Makedonya yalnız efendi değiştirmiş ve Sırbistan, Yunanistan ve Bulgaristan arasında taksim edilmiştir. Mağdur milletlerin istihlâsıyla intaç edeceği söylenen Harb-i Umumi, Makedonya'nın bu taksimini teyid etti. Bugün Makedonya eski Türk idaresine rahmet okutan bir esaret altında inlemektedir.

Makedonya'nın bugünkü hâkimleri ahaliyi mahvetmek veya milliyetini söndürmek emelindedirler. Makedonya meselesini ortadan kaldırmak için en gaddar ve vahşi vesaitte tevessül ve bütün bir milleti ifna etmekten çekinmiyorlar. Her tarafa korku ve dehşet ilka eden bu siyaset katliâmlarla, gasb ve garetlerle Makedonya ahalsini ecdadının meskenlerinden tard ve civar memlekete sürgün etmektedir.

Bu siyasetin âmilleri Balkanlarda hükümlan olan kanlı mürteci hükümetlerdir.

Bulgaristan'da Tsankof ve onun vârisi olan cemiyet-i askeriye büyük bir mertebe-i kemâle getirdikleri eski gaddar tedabiri mevki-i fiile vaz' ediyorlar. Katliâmlardan sarf-ı nazar, çetecilik usulünü yeniden ihya ve mahkemelerden cebren idam kararları çıkartıyorlar. Cânilerin kurşunlarıyla ifna edilen binlerce ahalden maada mahkeme kararlarıyla idam edilen veya böyle bir karar beklemeden hapiste öldürülenlerin adedi gittikçe çoğalmaktadır. Yugoslavya'da Pasiç'in takip ettiği şedit merkezîyet usulleri keyfi harekât ve müstebit idare bu devletteki milliyetleri fevkalâde nahoşnut etmekte ve müstakbel buhranlara sevk etmektedir. Yunanistan'da ise askerî diktatörlükler birbirini veli etmektedir.

Romanya'da kurun-u vustaî bir hükümet amele kitlelerini tazyik etmekte ve ekalliyetleri ifnaya çalışmaktadır. Nihayet Arnavutluk'ta Pasiç'in bir oyuncuğu olan Ahmet Zogo ismindeki serseri siyasi rakiplerini öldürmekte ya ahaliyi tedhiş ve ihafe ile tazyik etmektedir.

Bütün Balkanlarda hükümlan olan idare, zulüm ve istibdat idaresidir. Bu zâlim ve müstebit hükümetler arasında devam eden nifak ve rekabet Balkan milletlerini mahva sürüklemektedir. Harp, isyan ve katliâmlar bu zulüm ve istibdadın tabii mahsulleridir.

Bu hale karşı bir çare yok mudur? Eminiz ki, bu tehlikeleri izale için yalnız bir vasıta vardır. O da Balkan Federasyonu'dur. Bu fikri işaa için "Balkan Federasyonu" gazetesini neşrediyoruz.

Balkan milletlerinin serbestçe birleşmeleri ve Amerika Cemahir-i Müttefikası gibi bir federasyon teşkil etmeleri bu şibih cezireyi mahv ve inkirazdan kurtarmak için yegâne tedbirdir. Balkan milletleri ancak bu ümit ile istikbale bakmaktadır.

Balkan milletleri arasında gittikçe derin kökler salan bu fikri Avrupa efkâr-ı umumiyesinin büyük ricaline arz etmeyi bir vazife add ettik.

Fennî, edebî, siyasi adamlara zirdeki sualleri irad ettik.

1- Makedonya meselesinin şimdiki sureti-i halini hürriyet ve adâlet mehumlarıyla ve sulh-ü umuminin menafiiyle kâbil-i telif buluyor musunuz?

2- Balkanlarda bugün hükümlan olan mürteci hükümetlerin ekalliyetlerin hukukunu siyaset edebileceklerine ihtimal veriyor musunuz?

3- Balkan milletleri arasındaki nifak ve cidali izale, ekalliyetlerin hayat ve hukukunu temin ve bugünkü istibdadı ref' için en iyi vasıta olmak üzere ne tedbir teklif ediyorsunuz?

4- Bugünkü hükümetlerin bir Balkan Federasyonu teşkil etmelerini mümkün buluyor musunuz?

5- Balkan Federasyonu hakkındaki fikrinizi ve bu fikir lehinde iseniz bir an evvel tatbiki hususunda ne gibi şeraiti lâbid add ediyorsunuz?

Şimdiye kadar aldığımız cevaplar birçok tarihî, içtimaî, iktisadî, siyasi esaslara istinat etmekte olup Balkan Federasyonu'nun teşkiline taraftardılar. Bu cevaplar, bundan maada ispat ediyor ki, Avrupa amele kitleleri, münevveran tabakaları fikrimizin tatbikinde bize muavenetlerini diriğ etmeyeceklerdir.

Avrupa efkâr-ı umumiyesinin Balkan

Federasyonu lehindeki cevabı Balkan hükümetlerinin mürteci ve faşist harekâtına indirilen büyük bir darbedir.

Bu maksat uğrunda sarf-ı mesaf eden bizler için ise aldığımız bu cevapların kıymeti büyük olduğu kadar müstakbel galebemizi biidiren manevî bir muvafakiyettir.

Takip ettiğimiz istihlâs mücadelesine cevaplarıyla tavsiyelerini esirgemeyen bu fen ve fikir adamlarına Balkan milletleri namına teşekkürlerimizi arz ederiz.

Gelecek nüshamızdan itibaren cevapları neşretmeğe başlayacağız.

Nezdinde

Anketimiz

TÜRKİYE

AB

1890 senesinde Selânik'te doğmuştur.* Türk milletindedir. 1905-1912 senelerini Fransa'da geçirmiştir. Darülfünunun doktor ünvanını haizdir. Henüz 15 yaşında iken 1905 Rus İhtilâli ve silesiyle beynelmilel amele hareketiyle alâkadar olmağa başlamış ve Paris'te tahsili esnasında, Müttehid Sosyalist Partisi'nin faaliyetini yakından takip etmiştir. Türkiye'ye avdet eder etmez, evvelâ Balkan Harbi, sonra Harb-i Umumi dolayısıyla seferber edilmiş, 1919'da terhis edildikten sonradır ki siyasî faaliyete atılmak imkânını bulabilmiştir. Bu senenin ilkbaharında, sosyalist te-lâkkilere kazanılmış bazı arkadaşlarıyla müştereken "Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası"nı tesis etmiş ve aynı zamanda Türk lisanında birinci Marxist mecmua olan "Kurtuluş"u neşretmeğe başlamıştır. Kurtuluş mecmuasının kapanması üzerine 1921'de, Türkiye amele hareketinde beş sene mütemediyen

gayet derin bir tesir icra etmiş olan "Aydınlık" ismindeki komünist mecmuası etrafında mücadelesine devam, 1922'de de komünist temayülündeki "Vazife" gazetesinin sermuaharrirliğini deruhte ediyor. Nihayet 1924'te "Orak ve Çekiç" namı altında az zamanda büyük bir şöret kazanan haftalık amele gazetesini çıkarmağa koyuluyor. 1925 Martında Takrir-i Sükûn Kanununun vaz'ı üzerine, bir İcra Vekilleri kararıyla, bütün ihtilâlcî neşriyat tatil edildi. Ve bir müddet sonra da, kendisi Avrupa'da seyahatte bulunduğu bir sırada komünist akidelerini neşr ve tamim etmek ittihâmıyla, yirmibeş kadar refik-leri meyanında İstiklâl Mahkemesi tarafından 15 sene kürek cezasına mahkûm edildi.

Türk ve ecnebi lisanlarında intişar eden birçok makalelerinden maada başlıca eserleri: "Türkiye ve İçtimâî İnkılâp" nam kitabıyla Karl Marx ve Engels'in meşhur "Komünist Manifesti"nin Türkçe tercümesidir.

Balkan Federasyonu Anketine Cevap

DR.ŞEFİK HÜSNÜ

Son onbeş senenin kanlı mücadeleleri neticesi, Balkanlarda tahaddüs eden coğrafi ve siyasî değişikliklerden hiçbirisi, Balkan milletlerinin derin sefaletini, cüz'i olsun tahfif etmiş değildir. Emperyalist rekabet dalaveralarını, çalışkan kitlelerin arkasında saklayarak, sahte bir vekar ile müdahalelerde bulunan düvel-i muazzama için.. ve bu kitlelere ızdıraplarının hakiki iktisadî sebeplerini unutturmakta menfaatlar olan bütün yerli zümreler için, Türk istibdadî maksada gayet uygun bir mazeret teşkil ediyordu. (1912) senesinde hudutsuz iştilahlarla kıvranan Balkanların burjuva hükümetçikleri itaatlı oldukları emperyalizmin bir işaretiyle-zit emellerinin çarpışmasına kısa bir fasıla vererek, bir bölük teşkiline muvafak oldular. Ve bu bölük hazırlıksız yakaladığı Türkleri Şarkî Trakya'nın ötesine kadar püskürttü, milliyetperverlikleri sun'î bir tarzda kişkırtılmak suretiyle mücadeleye sevkedilen bu zulme

ma'ruz kitleler, Türklerin çekilmesi üzere ilk defa olarak gözlerini dört açtılar, artık Türk jandarması başlarında yoktu. Fakat Bulgar, Türk, Yunan, Sırp köylü sürüleri her zamandan beter bir soyguna tâbi tutuluyordu. Ve millî rekabetler azalacağına artmıştı.

Cihan Harbi neticesinde imzalanan sulh muahedeleri milletlerin kendi mukadderatlarına hâkim olmaları umdesini kaba bir hayasızlıkla ayaklar altında çiğnediler. Bu gibi cebir ve şiddet te-tami altında mevcut feci vaziyet salâha yüz tutmaktan kat'-ı nazar, tahammül edilmeyecek bir dereceyi, bu dereceyi buldu. Bugün emperyalizm uşaklarının ve cellâtlarının idaresi altında, Balkanlar her millete mensup mazlum halk kitleleri için bir cehennem, bir maktel halini almıştır.

Vehle-i ulâda bir "Balkan Federasyonu" bu kardeş milletleri içinde tıkanıp kalmış oldukları çıkmazdan kurtarıp, tam bir kurtuluş yoluna is'al edecek yegâne çare gibi gelir. Filhakika, prensip itibarıyla bu teklife karşı yapılacak hiçbir itiraz yoktur. Hal-i hazırda bu memleketlerde hükümet eden faşist devlet adamları bile bazı kuyud ve şurud dahilinde, bu suret-i hale yanaşabilirler.

Fakat meseleyi bu kadar umumî ve mücerret bir tarzda vaz' etmek abes bir hareket olur, bedahete karşı farz edelim, ki sermayedarlık nizamının içtinap edilmez bir neticesi olan zıddiyetler bir an için izale edilmiş olsun ve Averskuların, Avzonoviçlerin, Liyapçeflerin, Pangalosların veya bu ayarda burjuva kodamanlarının himaye ve riyasetleri altında ucube-i hilkat bir federasyon vücuda getirmek imkânı hasıl edilmiş olunsun. Biz ihtilâlciler, en başta böyle bir zâlimler ittifakına karşı mücadeleye girişeceğiz.

Bu mahiyette bir siyasî teşekkülün, yalnız hâkim sınıflara, iş kuvvetini, insaf nedir düşünmeksizin istismar etmek imkânlarını bahş etmekle kalmayıp, emperyalist devletler elinde, istiklâl emelleriyle çırpınan şark-ı karib milletlerini zulüm ve esaret altında tutmağa yarayan müessir bir âlet yerine geçeceği isbattan müstağni bir hakikattir.

Demek oluyor ki, istenilen şeyin esası neden ibaret olduğu ve muhtevası ne olması lâzım geldiğini açıkça tasrih etmeksizin bir federasyondan bahs etmek, alâkadar halkın tehlikeli bir hayale kapılmasına sebebiyet vermekten başka bir netice veremez.

İtikadımızca, Lenin'in vaktiyle ortaya atılmış olan "Avrupa Düvel-i Müttehidesi" şiarı hakkında ileriye sürdüğü mütalâatı Balkan şib-i ceziresine tatbik suretiyle ancak mevzuubahs meseleye doğru bir suret-i hâl bulmak kabilidir. Beynelmilel malî sermayenin ortakları ve komisyoncuları olan büyük sanayi ve ticaret burjuvazisinin ve vasî arazi ve çiftlik sahiplerinin hâkimiyeti altında bir Balkan Federasyonu hem imkânsız hem de red edilmeğe lâyık bir şeydir. Menfaatperest rehberlerin bir-biri üzerine saldığı bu kardeş milletlerin saadetini kâfil olabilecek yegâne teşekkül "Balkan Sosyalist Cumhuriyetleri Federasyonu"dur.

Bu zaviye altında mesele, bu bedbaht memleketleri kana bulayan milletler arasındaki mücadeleleri sınıf mücadelelerine kalb etmek ve soyulanların sovanlar üzerine galebesini temin etmek meselesine irca edilmiş oluyor. Menfaat peşinde koşan bir avuç soyguncunun doymak bilmez hırs ve tamahını teskin için hatirasını kaybolmuş zamanlardan beri ter ve kan döken şehirli ve köylü çalışkan halk tarafından iktidarın ele geçirilmesi, amele ve köylü diktatoryası, yalnız ve yalnız bu, Balkan memleketleri sosyalist cumhuriyetlerinin federasyonunu imkân dahiline sokabilir.

Ancak proletarya inkılâbı pişdar partileri köylünün üzerinde nüfuz kazanmağa muvaffak oldukları nisbette o hedefe doğru yol almış olacağız. Çünkü herkesin bildiği gibi Balkanlarda ahalî(sî)nin kahir ekseriyetini köylüler teşkil ederler. Bunlara hulûl etmeksizin inkılâbı başarmak kudretini haiz bir kitle teşkilâtı haline gelmek, muhakkak bunların itimad ve müzaheretini kazanmağa mütevakkiftir.

Mukadderatları emperyalist sermayenin emrine münkad bir küçük erbab-ı emlak ve müteahhit çetesinin menfaatlerine bağlı kaldığı müddetçe, Balkanların mazlum milletleri için kurtuluş yoktur. □

C
Dr. Şefik Hüsnü'nün **La Fédération Balkanique** dergisinde (No. 43 - 1 Mayıs 1926) çıkan Fransızca bir makalesinin çevirisi (s. 681-82):

"Türkiye'nin İktisadî ve Malî Durumu"

Kemalistler, bir yıldan fazla bir süredir ülkenin iktisaden yeniden kuruluşu işine büyük bir şevkle sarıldılar. Bu işe girişirken taşıdıkları eğilimler ve izleyecekleri yol, çok önceden belliydi. Bu iddiamızı doğrulayan bazı olaylara, rakamların da desteğiyle aşağıda yer vereceğiz.

Son zamanlarda Kemalistlerin bütün dikkati kredi sorununa çevrildi. Kemalistler iktisadî projelerini gerçekleştirme yolundaki motor gücünün kredi olduğu günde hemfikir-diler. Daha ilk adımı atınca karşılaştıkları zorluklardan gördüler ki, büyük miktarda krediye ve bu kredileri sağlayacak kuruluşlara sahip olmadan, ülkeyi sanayileştirmenin ve tarıma çağdaş teknoloji uygulamanın imkanı yoktu. Uluslararası finans kuruluşlarına yaptıkları sayısız başvuru, Kemalistlere iktisadî gelişme ve kuruluşun ancak bu kurum-ların lütfuyla mümkün olacağını göstermişti. Böylece halkın tasarruflarının yabancı bankalara yatırılmasını engellemek amacıyla, kredi kuruluşlarını bizzat kurma yoluna gittiler. Nesnel koşulların baskısıyla bir dizi banka kuruldu; bazı başkaları da kurul-ma aşamasında.

Şimdi bazı somut olguları sıralayalım:

- 1) Bir yıl önce, Kemalist önderlerden kimilerince kurulan İş Bankası'nın bütün devlet ihalelerinde ve önemli yatırımlarda önceliği vardır (devlet hazinesi, büyük limanların bayındırlık işlerindeki tekel vb.).
- 2) Sanayi ve Maadin Bankası kuruldu. Hükümet bu bankaya devletin dokuma ve metalurji fabrikalarının yanısıra 10 milyon lira sermaye ve bir buçuk milyon lira kredi tahsis etti. Ayrıca çıkarılan bir yasayla, bütün devlet memurlarına ve işçilere bu fabrikalar-da dokunan kumaşları satın alma zorunluluğu getirildi.
- 3) Esnaf Bankası, İstanbul Belediyesinin sağladığı 100.000 lirayla kuruldu.
- 4) Bir Emlâk Bankası kurma tasarısı da gündemde. Bu iş için gerekli 20 milyon liranın 16'sını devlet, 4'ünü ise Eytam Sandığı sağlayacak.
- 5) Hükümet hızla Ergani demiryolunun inşasını tamamlamaya çalışıyor. Demiryolu yapılr-sa İtibar-ı Millî Bankası (karışık sermayeli) bu zengin demir madenlerini işletmeye açacak.
- 6) Öte yandan başka demiryollarının inşası da hızla devam ediyor. İnşaat işlerini üstlenen büyük Kemalist kapitalistler ve ulusal bankalar Alman sanayicileri tarafından (Krupp, Stinnes vb.) destekleniyorlar. Bütün inşaat malzemeleri Almanya'dan geliyor. 500 kilometrelik Ankara-Sivas hattının 204 kilometresi ve 380 kilometrelik Samsun-Sivas hattının 92 kilometresi şimdiden kullanıma açıldı. Birinci hatta 168, ikincisindeyse 160 kilometrelik demiryolunun inşası sürüyor. Bugünlerde de 220 kilometrelik Kütahya -Tavşanlı hattındaki 98 kilometrelik bölüm açılacak. Toplam olarak, hükümet kısa sürede yaklaşık 400 km. demiryolunu hizmete soktu.
- 7) Trabzon'un büyük tüccarlarından Nemlizade, Karadeniz kıyısı boyunca bir hattın yapımını üstlendi ve inşaaata başlandı.
- 8) Kibrit tekeli bir Türk-Yahudi finans grubuna bırakıldı. Hükümetin kolladığı güçler, İzmir ve İstanbul limanlarındaki yükleme ve boşaltma işlerinin tekeli aldılar.

Bu iş için gereken sermaye, 4 ila 6 milyon altın-liradır.

9) Şeker ve petrol ithalâtı tekelleştirildi. Bu işin yönetiminin ise, bazı koşullarla, karma sermayeli bir gruba verileceği söyleniyor.

10) Hükümet değişik illerde, şeker, dokuma, pirinç vb. gibi fabrikaların kurulmasına çeşitli oranlarda katıldı.

Kelimenin tam anlamıyla bir tekelleştirme ve devletleştirme süreci karşısında değiliz; yalnızca, ticaret ve sanayi alanlarında aşırı bir korumacılığın türlü biçimlerde ortaya çıkışı söz konusu. Hükümet, devletin kaynakları ve siyasal ve maddî desteğiyle dağınık kapitalist çabaları bünyesinde toplayarak canlandırmaya girişti. Devlet kuruluşları kendi kanatlarıyla uçmayı başardıkları zaman, hükümetin sağladığı imkânlarla zenginleşmiş olan girişimcilerin, müteşebbislerin ellerine geçti. Hükümetin iktisadî politikası, bir ulusal burjuvazi geliştirmek ve ülke zenginliklerinin kullanımında, bu burjuvazinin kozmopolit unsurlar karşısındaki üstünlüğünü güvence altına almaktı.

Bu iktisat politikası, yabancı sermayenin herşeye burnunu soktuğu bir ülkenin yeniden belini doğrultması için yararlıdır. Bir yandan yeni inşa edilen yollar ve demiryolları, öte yandan da kredi kuruluşlarının geliştirilmesi, tarımsal üretimi hatırı sayılır ölçüde arttırdı. 1925'te ekilebilir topraklar bir önceki yıla oranla yüzde 45 çoğalmıştır. Bu yıl, savaş öncesindeki orana erişileceği umuluyor. Türkiye'nin (genellikle tarım ürünlerinden oluşan) ihracatı son üç yıl boyunca sürekli arttı.

yıllar	altın-lira (milyon)
1922	79.2
1923	84.2
1924	88.8
1925	158.8

Görüldüğü gibi Türkiye geçen yıl 1924'e göre iki kat fazla dışsatım yapmıştır. 1911'de ihracat 166.5 milyon liraydı. Tarım üretimi de, savaş öncesi düzeyinden çok uzak değildir.

Ticaret aynı biçimde gelişme halindedir. Dışarıyla yapılan alışveriş toplamları şöyle gösterilebilir:

yıllar	milyon lira
1923	229.4
1924	219.8
1925	352.5

Savaş öncesinde ve sonrasında Türkiye'nin dış ticareti:

yıllar	Dışalım (kâğıt milyon lira)	Dışsatım
1911	218.7	166.5
1923	144.8	84.7
1924	131.1	88.8
1925	193.6	158.8

Bütün bunlar, iç pazardaki satınalma gücünün oldukça arttığını gösteriyor. Ancak şunu da dikkate almak gerekir: dışalımın önemli bölümünü demiryolu yapımı, bazı imar projeleri ve fabrikalar kurulması için zorunlu malzeme oluşturmaktadır. Bunlar devlet bütçesinden ödenmektedir.

Maliye politikası da koruyucu eğilimlerle sürdürülmektedir. Türkiye dolaylı vergi cenneti halihe gelmiştir. Tarım üretiminin iyileştirilmesi, sağlıklı bir biçimde bütçeye yansıyor. 1925 yılı için Meclis tarafından kabul edilen bütçe, 17 milyon liralık bir açık öngörüyordu. Bu açık hemen hemen tamamıyla gelirlerdeki fazlalıkla kapatıldı. Gümrük vergileri öngörülenden 10 milyon lira fazla bir getiri sağladı. Tütün tekeli de, Reji dönemine göre 5 milyon lira daha fazla kâr bıraktı.

Bütçe her yıl daha büyük oranlardan oluşuyor:

yıllar	(milyon lira olarak) Giderler
1923	104.0
1924	140.9
1925	165.0
1926	210.0 (öngörülen tutar)

ve tük

Âşâr'ın kaldırıldığını ve onun yerine, pazarda ödenen (yüzde 8'lik) bir verginin konulduğunu belirtmek gerekir. Bu reformda oluşan boşluk, gümrükte mallarının ve tekell ürünlerinin vergilerinin arttırılmasıyla dolduruldu. Önümüzdeki yıl tarım ürünleri üzerindeki vergilerin yüzde 5 azaltılması düşünülüyor. Vergi yükünün ağırlaşması hakkında bir fikir vermek için 1911-12 bütçesinde kabul edilen rakamlar şöyle gösterilebilir:

Giderler	Gelirler (altın-lira olarak)	Açık
28.705.500	21.352.800	7.352.700

Bir altın 8 kağıt lira ettiğine göre, o yılın toplam geliri 170.4 milyondur. Yoksullaşmaya, nüfus azalmasına ve üretim araçlarının önemli bir bölümünün yokolmasına karşın, hükümet savaş öncesine oranla vergileri yüzde 23 daha arttırmıştır.

Bu olguların ve rakamların ışığında, hükümetin iktisat politikasının bütün yükü ülkenin emekçi sınıflarına yüklenmiş durumdadır, denilebilir. 1911-12'de 9.4 lira vergi ödeyen mükellef, 1925'te 12.7 lira ödemiştir ve bir dahaki yıl 16.1 lira ödeyecektir.

Âşâr'ın kaldırılmasının köylüler üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır; çünkü köylüler şekeri, benzini, pamuğu eskisine oranla çok daha pahalı almaktadırlar. Türk hükümetinin her yıl demiryolu yapımı ve madenlerle sanayi kuruluşlarını desteklemek için kullandığı 25-30 milyon lira toplumun en yoksul kesimlerinden toplanan vergilerle elde edilmektedir. Bu paralar, hükümetin tekelleri ve işletmelerin yönetimini devrettiği büyük müteşebbislerin kasalarını dolduracaktır.

Dış pazarı sömürme olanaklarından yoksun olan Türk burjuvazisinin, sermaye birikimi sağlamak için iç pazarı (yani emekçileri) kullanmaktan başka seçeneği yoktur. Ayrıca geniş tüketici kitlelerini ve azami artık değer toplamaktan Kemalî burjuvazinin iktisadî çabasının emperyalist kapitalizmin karşısına engel çıkardığı için ilerici nitelikte olduğunu sanmak yerine, emekçi kitleler kendi sırtlarından ve kendi zarar-

larına işleyen bu ince mekanizmayı anlamalıdır.

Emekçilerin örgütlü öncüsü, onların gümrük korumacılığının sonuçlarından korunması için olanca gücüyle mücadele etmelidir. Yoksul köylülerin sefaletten kurtarılması için, hükümetin feodal sömürü altında yaşayan köylülere, bu toprakların ücretsiz olarak dağıtmaya zorlamalıdır. 1972

(Bu metni Türkçeye çeviren Erkan Kayılı'ya teşekkür borçluyum. - M.T.)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV